

Briselē, 2022. gada 3. februārī
(OR. en)

5942/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0031(COD)

COVID-19 30
JAI 132
POLGEN 11
FRONT 50
FREMP 24
IPCR 17
VISA 20
MI 84
SAN 66

TRANS 59
COCON 13
COMIX 59
SCHENGEN 9
AVIATION 24
PHARM 16
RELEX 130
TOUR 8
CODEC 118

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 3. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 50 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 50 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 50 *final*

Briselē, 3.2.2022.
COM(2022) 50 final

2022/0031 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties Eiropas Savienībā, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 21. pantā, ir viens no ES veiksmīgākajiem sasniegumiem un svarīgs ekonomikas virzītājspēks. Tajā pašā laikā pašreizējā Covid-19 pandēmija turpina radīt ārkārtēju apdraudējumu sabiedrības veselībai visā Savienībā. Tāpēc, lai aizsargātu cilvēku veselību, kā arī veselības aprūpes sistēmu spējas, dalībvalstis pieņēma sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus, no kuriem daži attiecas uz ceļošanu starp dalībvalstīm.

Lai atvieglotu brīvu un drošu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā, Eiropas Parlaments un Padome 2021. gada 14. jūnijā pieņēma Regulu (ES) 2021/953¹, ar ko izveido sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru². Ar Regulu (ES) 2021/953 tiek veicināta brīva pārvietošanās, nodrošinot iedzīvotājiem sadarbībspējīgus un savstarpēji akceptētus sertifikātus par Covid-19 vakcināciju, testēšanu un pārslimošanu, kurus viņi var izmantot ceļojot. Ja dalībvalstis atceļ dažus brīvas pārvietošanās ierobežojumus personām, kurām ir apliecinājums par vakcināciju, testēšanu vai pārslimošanu, ES digitālais Covid sertifikāts ļauj pilsoņiem gūt labumu no šiem atbrīvojumiem.

ES digitālais Covid sertifikāts kopš tā pieņemšanas ir sekmīgi ieviests visā Savienībā, un līdz 2021. gada beigām ir izdots vairāk nekā miljards sertifikātu. Tādējādi ES digitālais Covid sertifikāts ir plaši pieejams un vispāratzīts rīks brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā. Eiropas barometra aptauja, kas publicēta 2021. gada septembrī, liecina, ka aptuveni divas trešdaļas (65 %) respondentu piekrita, ka ES digitālais Covid sertifikāts ir drošākais līdzeklis brīvai ceļošanai Eiropā Covid-19 pandēmijas laikā³. Gandrīz visas dalībvalstis izmanto ES digitālo Covid sertifikātu arī iekšzemes vajadzībām, un pētījumi liecina, ka tā izmantošanas rezultātā ir palielinājusies vakcinācijas aptvere⁴, sarucis hospitalizācijas gadījumu skaits, gājuši mazumā ekonomiskie zaudējumi un, pats svarīgākais, samazinājusies nāves gadījumu skaits⁵.

Turklāt ir pierādījies, ka ES digitālā Covid sertifikāta sistēma ir vienīgā funkcionējošā Covid-19 sertifikātu sistēma, kas plašā mērogā darbojas starptautiskā līmenī. Tādējādi ES digitālais

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/953 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 211, 15.6.2021., 1. lpp.).

² Vienlaikus pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/954 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā (OV L 211, 15.6.2021., 24. lpp.).

³ Pieejams šeit: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/files/be-heard/eurobarometer/2021/soteu-flash-survey/soteu-2021-report-en.pdf>

⁴ <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2021.10.21.21265355v2>

⁵ <https://www.bruegel.org/2022/01/the-effect-of-covid-certificates-on-vaccine-uptake-public-health-and-the-economy/>

Covid sertifikāts ir kļuvis arvien nozīmīgāks visā pasaulē un palīdzējis risināt pandēmijas problēmu starptautiskā līmenī, atvieglojot drošu starptautisko ceļošanu un starptautisko atviesošanās. Līdz 2022. gada 31. janvārim ES digitālā Covid sertifikāta sistēmai ir pievienojušās trīs Eiropas Ekonomikas zonas valstis⁶, kas nav ES dalībvalstis, Šveice⁷ un 29 citas trešās valstis un teritorijas⁸ un paredzams, ka nākotnē tai pievienosies vēl vairāk valstu. ES digitālā Covid sertifikāta sistēma ir atzīta par vienu no svarīgākajiem digitālajiem risinājumiem starptautiskās mobilitātes atjaunošanai⁹, un Starptautiskā Gaisa transporta asociācija mudina valstis pieņemt ES digitālo Covid sertifikātu par globālo standartu¹⁰. Komisija turpinās centienus atbalstīt trešās valstis, kuras ir ieinteresētas sadarbībai Covid-19 sertifikāta sistēmu izstrādē. Te var minēt gan tādu papildu atklātā pirmkoda atsaucis risinājumu piedāvāšanu, kuri ļauj trešo valstu sertifikātus pārvērst formātā, kas ir sadarbībai ar ES digitālo Covid sertifikātu, gan arī iespēju pievienot trešās valstis, kuru sertifikāti tiek padarīti sadarbībai, tos konvertējot¹¹.

Lai pēc iespējas labāk izmantotu ES digitālā Covid sertifikāta satvaru, Padome ir pieņēmusi vairākus ieteikumus par koordinētu pieeju, lai veicinātu drošu brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā. Saskaņā ar jaunāko atjauninājumu Padomes Ieteikumā (ES) 2022/107, kas pieņemts 2022. gada 25. janvārī¹², kad konkrētām prasībām atbilstošu ES digitālo Covid sertifikātu turētāji īsteno savas tiesības brīvi pārvietoties, gandrīz nevienā gadījumā nebūtu jāpiemēro nekādas papildu prasības. Tādējādi šai “uz personu balstītajai pieejai” ir nepieciešama pastāvīga ES digitālo Covid sertifikātu pieejamība.

Kopš Regulas (ES) 2021/953 pieņemšanas epidemioloģiskā situācija attiecībā uz Covid-19 pandēmiju ir ievērojami mainījusies. No vienas puses, līdz 2022. gada 31. janvārim vairāk nekā 80 % pieaugušo Savienībā ir pabeiguši pirmreizējās vakcinācijas ciklu un vairāk nekā 50 % ir saņēmuši balstdevu, par spīti ievērojamām atšķirībām starp dalībvalstīm¹³. Ņemot vērā vakcinācijas nodrošināto aizsardzību pret hospitalizāciju un smagu slimības gaitu, vakcīnu aptveres palielināšana joprojām ir izšķiroši svarīgs mērķis cīņā pret pandēmiju, līdz ar to tā ir svarīgs faktors, kas ļauj panākt personu brīvas pārvietošanās ierobežojumu atcelšanu.

No otras puses, bažas raisošā SARS-CoV-2 varianta “Delta” izplatīšanās 2021. gada otrajā pusē izraisīja ievērojamu infekciju, hospitalizācijas un nāves gadījumu skaita pieaugumu, liekot dalībvalstīm pieņemt stingrus sabiedrības veselības pasākumus, lai aizsargātu savas veselības aprūpes sistēmas spējas. 2022. gada sākumā bažas raisošais SARS-CoV-2 variants “Omicron” izraisīja strauju Covid-19 gadījumu skaita pieaugumu, ātri aizstājot “Delta” un sasniedzot vēl nepieredzētu pārneses intensitāti sabiedrībā visā Savienībā.

⁶ Islande, Lihtenšteina un Norvēģija.

⁷ Savienības pilsoņiem un Šveices valstspiederīgajiem ir savstarpējas ieeļošanas un uzturēšanās tiesības, kuru pamatā ir Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos (OV L 114, 30.4.2002., 6. lpp.).

⁸ https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_lv#recognition-of-covid-certificates-from-third-non-eu-countries

⁹ <https://wtcc.org/News-Article/WTTC-identifies-digital-solutions-for-governments-worldwide-to-significantly-restore-international-mobility>

¹⁰ <https://www.iata.org/en/pressroom/2021-releases/2021-08-26-01/>

¹¹ Ar īstenošanas aktu, kas pieņemts, ievērojot Regulas (ES) 2021/953 8. panta 2. punktu.

¹² Padomes Ieteikums (ES) 2022/107 (2022. gada 25. janvāris) par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475 (OV L 18, 27.1.2022., 110. lpp.).

¹³ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html>

Kā savā 2022. gada 27. janvāra ātrajā riska novērtējumā¹⁴ norādījis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC), šķiet, ka omikrona infekcijas retāk noved pie smaga klīniskā iznākuma, kas prasa hospitalizāciju vai uzņemšanu intensīvās terapijas nodaļās. Lai gan slimības smaguma samazinājums daļēji ir saistīts ar vīrusa raksturīgajām īpašībām, vakcīnu efektivitātes pētījumu rezultāti liecina, ka vakcinācijai ir būtiska nozīme nopietnu omikrona infekcijas klīnisko iznākumu novēršanā un aizsardzība pret smagu slimības gaitu ievērojami pieaug cilvēkiem, kuri saņēmuši trīs vakcīnas devas. Turklāt, ņemot vērā ļoti augsto pārnese līmeni sabiedrībā, kā rezultātā slimo daudzi cilvēki vienlaikus, dalībvalstis, visticamāk, izjutīs ievērojamu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmām un sabiedrības darbību kopumā, galvenokārt darba un izglītības kavējumu dēļ.

Paredzams, ka pēc tam, kad omikrona saslimšanas gadījumu skaits būs sasniedzis maksimumu, lielai iedzīvotāju daļai vismaz uz noteiktu laiku būs nodrošināta aizsardzība pret Covid-19 vai nu vakcinācijas, vai iepriekšējas inficēšanās, vai arī abu kombinācijas dēļ. Tomēr nav iespējams prognozēt, kāda ietekme būs iespējamam inficēšanās pieaugumam 2022. gada otrajā pusē. Turklāt nevar izslēgt, ka pandēmija varētu saasināties jaunu bažas raisošu SARS-CoV-2 variantu rašanās dēļ.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nevar izslēgt, ka dalībvalstis turpinās pieprasīt Savienības pilsoņiem, kuri izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, uzrādīt Covid-19 vakcinācijas, testa vai pārslimošanas apliecinājumu pēc 2022. gada 30. jūnija, proti, datuma, kad izbeidzas Regulas (ES) 2021/953 pašreizējais darbības termiņš. Tādējādi, ja pēc 2022. gada 30. jūnija sabiedrības veselības apsvērumu dēļ joprojām būs spēkā noteikti brīvas pārvietošanās ierobežojumi, būs svarīgi panākt, lai Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem netiktu liegta iespēja izmantot ES digitālos Covid sertifikātus, kas ļauj pierādīt savu Covid-19 statusu efektīvā, drošā un privātumu aizsargājošā veidā.

Tajā pašā laikā, ņemot vērā, ka ierobežojumi attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kas ieviesti, lai ierobežotu SARS-CoV-2 izplatīšanos, t. sk. prasība uzrādīt ES digitālos Covid sertifikātus, būtu jāatceļ, tiklīdz to ļaus epidemioloģiskā situācija, Komisija ierosina šo pagarinājumu ierobežot līdz 12 mēnešiem. Turklāt regulas darbības pagarinājums nebūtu jāuztver kā prasība dalībvalstīm, sevišķi tām, kas atceļ iekšzemes sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus, saglabāt vai noteikt brīvas pārvietošanās ierobežojumus.

Komisija ierosina grozīt arī dažus citus Regulas (ES) 2021/953 noteikumus.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 testa sertifikāti jāizdod, pamatojoties uz divu veidu SARS-CoV-2 infekcijas testiem, proti, molekulārajiem nukleīnskābes amplifikācijas testiem (NAAT), t. sk. tiem, kuros izmanto reversās transkripcijas polimerāzes ķēdes reakciju (RT-PCR), un ātrajiem antigēna testiem, kuru pamatā ir vīrusu proteīnu (antigēnu) noteikšana, izmantojot sānu plūsmas imūnanalīzi, kas dod rezultātus mazāk nekā 30 minūtēs, ar nosacījumu, ka tos veic veselības aprūpes speciālisti vai kvalificēts testēšanas personāls. No otras puses, Regula (ES) 2021/953 neattiecas uz citiem antigēna testu veidiem, piemēram, imūnfermentatīvās analīzes testiem (ELISA) vai automatizētiem imūntestiem, ar ko testē antigēnus laboratorijas apstākļos.

¹⁴

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19th%20update-27-jan-2022.pdf>

No 2021. gada jūlija Tehniskā darba grupa Covid-19 diagnostikas testu jautājumos¹⁵, kas ir atbildīga par atjauninājumu sagatavošanu Covid-19 ātro antigēna testu kopīgajā sarakstā¹⁶, par ko vienojusies Veselības drošības komiteja, arī izskata dalībvalstu un ražotāju iesniegtos priekšlikumus par laboratoriskiem Covid-19 antigēna testiem. Šos priekšlikumus vērtē pēc tiem pašiem kritērijiem, ko izmanto ātrajiem antigēna testiem, un Veselības drošības komiteja ir izveidojusi sarakstu ar laboratoriskiem antigēna testiem, kas atbilst šiem kritērijiem. Tā rezultātā un cenšoties paplašināt to dažādo diagnostikas testu spektru, kurus var izmantot par pamatu ES digitālā Covid sertifikāta izdošanai, Komisija ierosina dot dalībvalstīm iespēju izdot testa sertifikātus, pamatojoties uz sarakstā iekļautajiem laboratoriskiem antigēna testiem.

Zinātnes progress vērojams arī citās Covid-19 apkarošanas jomās, sevišķi vakcinācijā. Vakcīnu ražotāji turpina izstrādāt jaunas un/vai pielāgotas Covid-19 vakcīnas, un tiek veikti pētījumi par esošo vakcīnu turpmāku efektivitāti. Ir jānodrošina, ka ES digitālā Covid sertifikāta sistēma var pielāgoties jaunām norisēm šajā jomā, piemēram, iespējamai tādu Covid-19 vakcīnu ieviešanai, kas vērstas pret SARS-CoV-2 variantiem. Līdz ar šādu notikumu attīstību, iespējams, būs vajadzīgi turpmāki vakcinācijas sertifikātā iekļautās informācijas pielāgojumi, konkrēti, par izmantotajām Covid-19 vakcīnām, piemēram, ar deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar regulas 5. panta 2. punktu.

Covid-19 vakcīnu pastāvīga izstrāde un izpēte joprojām ir būtiska, sevišķi ņemot vērā jaunu bažas raisošu SARS-CoV-2 variantu parādīšanos. Šajā kontekstā ir svarīgi veicināt brīvprātīgo dalību klīniskajos izmēģinājumos, t. i., pētījumos, kas tiek veikti, lai izpētītu zāļu, piemēram, Covid-19 vakcīnas, drošumu vai iedarbīgumu. Klīniskajiem pētījumiem ir būtiska nozīme vakcīnu izstrādē. Tāpēc būtu jāveicina brīvprātīga dalība klīniskajos izmēģinājumos. Tas, ka brīvprātīgajiem tiek liegta piekļuve ES digitālajiem Covid sertifikātiem, varētu būt būtisks šķērslis dalībai, aizkavējot klīnisko izmēģinājumu pabeigšanu un negatīvi ietekmējot sabiedrības veselību kopumā. Turklāt būtu jā saglabā klīnisko izmēģinājumu integritāte, tostarp attiecībā uz datu maskēšanu un konfidencialitāti, lai nodrošinātu to rezultātu derīgumu.

Šajā nolūkā personām, kas piedalās klīniskajos izmēģinājumos, kurus apstiprinājušas dalībvalstu ētikas komitejas un kompetentās iestādes, vajadzētu būt iespējai saņemt ES digitālo Covid sertifikātu. Tos var izdot dalībvalsts, kurā deva tiek saņemta, neatkarīgi no tā, vai dalībnieki ir saņēmuši Covid-19 kandidātvakcīnu vai kontroles grupas saņemto devu, lai neapdraudētu pētījumus. Būtu jāprecizē, ka citas dalībvalstis var akceptēt šādus sertifikātus, lai atceltu brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas ieviesti, lai ierobežotu SARS-CoV-2 izplatīšanos. Ja Covid-19 vakcīnai, ar kuru tiek veikti klīniskie izmēģinājumi, pēc tam piešķir tirdzniecības atļauju saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 726/2004¹⁷, minētās vakcīnas vakcinācijas sertifikāti kopš šā brīža ietilpst Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punkta pirmās daļas darbības jomā. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju attiecībā uz tādu sertifikātu akceptēšanu, kas izdoti Covid-19 vakcīnai, ar kuru tiek veikti klīniskie izmēģinājumi un kurai vēl nav saņemta tirdzniecības atļauja, Veselības drošības komitejai, ECDC vai Eiropas Zāļu aģentūrai (EMA) var lūgt izdot norādījumus, kuros būtu jāņem vērā klīnisko izmēģinājumu veikšanai nepieciešamie ētiskie un zinātniskie kritēriji.

¹⁵ https://ec.europa.eu/health/health-security-and-infectious-diseases/crisis-management/covid-19-diagnostic-tests_lv

¹⁶ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-01/covid-19_rat_common-list_en.pdf

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

Vakcinācijas sertifikātos, ko dalībvalstis izdevušas ES digitālā Covid sertifikāta formātā, citstarp jānorāda sertifikāta turētāja saņemto devu skaits. Komisija ierosina precizēt, ka šis pienākums attiecas ne tikai uz devām, ko saņem sertifikāta izsniedzējā dalībvalstī, bet gan uz visām devām, kuras sertifikāta turētājs saņēmis, t. sk. citās dalībvalstīs. Ja norāde par iepriekšējām devām aprobežotos tikai ar tām, kas saņemtas dalībvalstī, kura izsniedz sertifikātu, varētu rasties atšķirība starp faktiski saņemto un sertifikātā norādīto devu skaitu. Iepriekšējo devu saņemšanu citās dalībvalstīs pierāda attiecīgie derīgie ES digitālie Covid sertifikāti, kas attiecīgajām personām jāizsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. panta 1. punktu. Ja sertifikātā iekļautā informācija ir nepareiza, tā turētājs saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 3. panta 4. punktu ir tiesīgs pieprasīt jauna sertifikāta izdošanu.

Komisija neierosina pagarināt Regulas (ES) 2021/953 darbības termiņu attiecībā uz ES digitālo Covid sertifikātu izmantošanu iekšzemē. Kā norādīts Regulas (ES) 2021/953 48. apsvērumā, dalībvalstis var apstrādāt personas datus citām vajadzībām, ja juridiskais pamats šādu datu apstrādei citām vajadzībām, tostarp attiecīgie saglabāšanas termiņi, ir paredzēti valsts tiesību aktos, kuriem ir jāatbilst Savienības datu aizsardzības tiesību aktiem. Tādējādi Regulā (ES) 2021/953 netiek nedz noteikta, nedz aizliegta ES digitālā Covid sertifikāta izmantošana iekšzemē; tā paliek dalībvalstu kompetencē un to izskata valstu tiesas.

Komisija 2021. gada 18. oktobrī publicēja pirmo ziņojumu par ES digitālo Covid sertifikātu¹⁸. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 16. panta 2. punktu Komisijai līdz 2022. gada 31. martam ir jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei otrais ziņojums par regulas piemērošanu. Ziņojumā konkrēti jāiekļauj novērtējums par šīs regulas ietekmi uz brīvas pārvietošanās atvieglošanu, t. sk. uz ceļošanu un tūrismu, dažādu vakcīnu veidu akceptēšanu, pamattiesībām un nediskrimināciju, kā arī uz personas datu aizsardzību Covid-19 pandēmijas laikā.

Kā norādīts pirmajā ziņojumā, Komisija iesniedz šo priekšlikumu pirms otrā ziņojuma pieņemšanas, lai nodrošinātu, ka juridiskās noteiktības labad vajadzīgo likumdošanas procedūru var pabeigt pietiekami savlaicīgi pirms 2022. gada jūnija. Tajā pašā laikā šis priekšlikums ir balstīts uz minētajā ziņojumā iekļaujamo dažādo aspektu analīzi. Šajā priekšlikumā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka ES digitālais Covid sertifikāts ir pozitīvi ietekmējis brīvu pārvietošanos ES, jo bez tā, visticamāk, tiktu izstrādāti nesaderīgi valstu risinājumi. Lai paplašinātu dažādu akceptēto vakcīnu veidu spektru, Komisija ierosina iekļaut Covid-19 vakcīnas, ar kurām tiek veikti klīniskie izmēģinājumi. ES digitālā Covid sertifikāta regulas darbības termiņa pagarināšanas ietekme uz pamattiesībām, nediskrimināciju un personas datu aizsardzību ir aplūkota turpmāk.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums papildina citas politikas iniciatīvas, kas Covid-19 pandēmijas laikā pieņemtas brīvas pārvietošanās jomā, piemēram, Padomes Ieteikumus (ES) 2020/1475, 2021/119, 2021/961 un 2022/107. Konkrētāk, Padomes Ieteikumā (ES) 2022/107 ir paredzēts, ka derīgu ES digitālo Covid sertifikātu turētājiem gandrīz nekādos gadījumos nebūtu jāpiemēro papildu ierobežojumi.

¹⁸ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, kas sniegts, ievērojot 16. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (COM(2021) 649 final).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/38/EK¹⁹ ir izklāstīti nosacījumi Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīvas pārvietošanās un (gan pagaidu, gan pastāvīgas) uzturēšanās tiesību izmantošanai Savienībā. Direktīva 2004/38/EK paredz, ka dalībvalstis drīkst ierobežot Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu pārvietošanās un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ neatkarīgi no minēto personu valstiskās piederības.

Regula (ES) 2021/953 ir vienīgais esošais Savienības tiesību akts, kas ietver noteikumus par tādu sertifikātu izdošanu, verifikāciju un akceptēšanu, ar kuriem dokumentē turētāja Covid-19 statusu. Tā kā dalībvalstis sabiedrības veselības aizsardzības nolūkā var turpināt pieprasīt uzrādīt šādus sertifikātus, lai atceltu konkrētus brīvas pārvietošanās tiesību ierobežojumus, kas noteikti Covid-19 pandēmijas laikā, regulas piemērošanas periodu ir nepieciešams pagarināt.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir daļa no Savienības pasākumu kopuma reaģēšanai uz Covid-19 pandēmiju. Konkrēti tas balstās uz Veselības drošības komitejā, E-veselības tīklā un ES digitālā Covid sertifikāta komitejā paveikto.

Šo priekšlikumu papildina priekšlikums COM(2022) 55 final, kura mērķis ir pagarināt darbības termiņu Regulai (EU) 2021/954 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā²⁰.

Priekšlikumā Padomes ieteikumam, ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/912 par pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES un iespējamu šāda ierobežojuma atcelšanu²¹, Komisija ierosināja izveidot skaidru saikni starp Padomes Ieteikumu (ES) 2020/912 un ES digitālo Covid sertifikātu, lai palīdzētu dalībvalstu iestādēm verificēt trešo valstu izdoto sertifikātu autentiskumu, derīgumu un integritāti.

Šis priekšlikums neskar Šengenas noteikumus attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas nosacījumiem. Ierosinātā regula nebūtu jāuzskata par tādu, kas veicina vai atvieglo robežkontroles atjaunošanu, kas joprojām ir galējais līdzeklis, uz kuru attiecas Šengenas Robežu kodeksa²² nosacījumi.

Šajā priekšlikumā ir arī pilnībā ievērota dalībvalstu kompetence, nosakot savu veselības politiku (LESD 168. pants).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

²⁰ OV L 211, 15.6.2021., 24. lpp.

²¹ COM(2021) 754 final.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 21. panta 1. punktā ikvienam Savienības pilsonim ir paredzētas tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā. Līguma 21. panta 2. punktā Savienībai ir paredzēta iespēja rīkoties un pieņemt noteikumus, lai atvieglotu tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā, ja šā mērķa sasniegšanai ir vajadzīga rīcība, kas atvieglotu šo tiesību īstenošanu. Piemēro parasto likumdošanas procedūru.

Ar šo priekšlikumu tiktu grozīta Regula (ES) 2021/953, kuras pamatā arī ir LESD 21. panta 1. punkts.

• Subsidiaritāte

Šā priekšlikuma mērķus, proti, pagarināt Regulas (ES) 2021/953 piemērošanas termiņu un grozīt dažus tās noteikumus, dalībvalstis nevar sasniegt atsevišķi. Tāpēc ir nepieciešama Savienības līmeņa rīcība.

Ja nerīkotos Savienības līmenī, Regula (ES) 2021/953, t. sk. juridiskais pamats ES digitālā Covid sertifikāta uzticamības satvara darbībai, vairs nebūtu piemērojams. Turklāt Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem vairs nebūtu tiesību saņemt sadarbspējīgus Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātus. Visbeidzot, dalībvalstīm vairs nebūtu jāakceptē ES digitālie Covid sertifikāti pēc ierobežojumu atcelšanas personām, kuras var sniegt apliecinājumu par konkrētu Covid-19 statusu.

• Proporcionalitāte

Savienības rīcība var sniegt ievērojamu pievienoto vērtību iepriekš minēto problēmu risināšanā, un tā ir vienīgais veids, kā saglabāt vienotu, racionalizētu un pieņemtu Covid-19 sertifikāta satvaru.

Vienpusēju vai nekoordinētu pasākumu pieņemšana attiecībā uz Covid-19 sertifikātiem par Covid-19 vakcināciju, testēšanu un pārslimošanu, visticamāk, radīs nekonsekventus un sadrumstalotus brīvas pārvietošanās ierobežojumus, līdz ar to Savienības pilsoņiem nebūs skaidrs, kā izmantot savas tiesības.

Priekšlikums nemaina spēkā esošos Regulas (ES) 2021/953 noteikumus par personas datu apstrādi.

Arī grozītās regulas darbības termiņš būtu ierobežots, lai panāktu, ka ierobežojumi attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kas ieviesti SARS-CoV-2 izplatības ierobežošanai, t. sk. prasība uzrādīt ES digitālos Covid sertifikātus, tiek atcelta, tiklīdz to ļauj epidemioloģiskā situācija.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Tā kā tiek ierosināts grozīt Regulu (ES) 2021/953, vienīgais iespējamais juridiskais instruments ir regula.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikumā ir ņemtas vērā regulārās diskusijas ar dalībvalstu iestādēm dažādos forumos.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir epidemioloģiskā informācija un novērtējumi, ko sniedzis *ECDC*, *EMA* veiktais Covid-19 vakcīnu drošuma, efektivitātes un kvalitātes novērtējums, tehniskās informācijas apmaiņa, kas notiek Veselības drošības komitejā, tās Covid-19 diagnostikas testu tehniskajā darba grupā un e-veselības tīklā, kā arī attiecīgie pieejamie zinātniskie pierādījumi.

- **Ietekmes novērtējums**

Ņemot vērā priekšlikuma steidzamību un ierobežoto darbības jomu, Komisija neveica ietekmes novērtējumu.

- **Pamattiesības**

Šis priekšlikums pozitīvi ietekmē pamattiesības uz pārvietošanās un uzturēšanās brīvību saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 45. pantu. Tas tiek panākts, nodrošinot, ka iedzīvotājiem arī turpmāk ir sadarbībspējīgi un savstarpēji akceptēti sertifikāti par Covid-19 vakcināciju, testēšanu un pārslimošanu, kurus viņi var izmantot ceļojot. Ja dalībvalstis atcels noteiktus brīvas pārvietošanās ierobežojumus personām, kurām ir apliecinājums par vakcināciju, testēšanu vai pārslimošanu, ES digitālie Covid sertifikāti ļaus iedzīvotājiem turpināt gūt labumu no šiem atbrīvojumiem.

Regulas (ES) 2021/953 darbības termiņa pagarināšana nebūtu jāsaprot kā tāda, kas pandēmijas laikā sabiedrības veselības apsvērumu dēļ atvieglo vai veicina brīvas pārvietošanās ierobežojumu pieņemšanu. Tās mērķis drīzāk ir nodrošināt saskaņotu regulējumu Covid-19 sertifikātu atzīšanai gadījumā, ja dalībvalsts piemēro šādus ierobežojumus. Visiem pārvietošanās brīvības ierobežojumiem ES teritorijā, kas pamatoti ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumiem, jābūt nepieciešamiem, samērīgiem un balstītiem uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem. Lēmums par brīvas pārvietošanās ierobežojumu ieviešanu paliek dalībvalstu kompetencē, un tām ir jāievēro ES tiesību aktu prasības.

Tāpat dalībvalstis saglabā izvēles iespējas neievest brīvas pārvietošanās ierobežojumus, sevišķi valstis, kas atceļ iekšzemes sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus.

ES digitālā Covid sertifikāta satvars nodrošina nediskrimināciju, ietverot sadarbībspējīgus vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātus. Visām dalībvalstīm ir pienākums izdot trīs dažādu veidu sertifikātus, un Padomes Ieteikumā (ES) 2022/107 ir izklāstīta koordinēta pieeja to akceptēšanai. Līdz ar to iespējami lielākais personu skaits var izmantot ES digitālo Covid sertifikātu, īstenojot savas tiesības brīvi pārvietoties. Regulas (ES) 2021/953 darbības termiņa nepagarināšana, visticamāk, radītu šķēršļus šajā ziņā, jo Savienības pilsoņiem vairs nebūtu tiesību saņemt trīs dažādu veidu sertifikātus visā Savienībā, bet viņiem, visticamāk, būtu jālieto dažādas valstu Covid-19 sertifikātu sistēmas, kas, iespējams, vienlaikus neietvertu vakcināciju, testu un pārslimošanu. Tajā pašā laikā medicīniskos notikumus, ko apliecina sertifikāti, proti, vakcināciju, testu vai pārslimošanu, nevar uzskatīt par līdzvērtīgiem no

sabiedrības veselības viedokļa, ņemot vērā, ka nevakcinēti un daļēji vakcinēti cilvēki joprojām ir pakļauti daudz lielākam smaga iznākuma riskam²³. To atspoguļo arī pēc būtības atšķirīgie noteikumi par sertifikātu derīgumu.

Pagarinot Regulas (ES) 2021/953 piemērošanas termiņu, šis priekšlikums paredz personas datu apstrādi saskaņā ar minēto regulu vēl vienu gadu. Komisija neierosina izmaiņas regulas datu aizsardzības regulējumā. Proti, sertifikātos iekļautos personas datus, kurus apstrādā sertifikātu verificācijas laikā, nedrīkst saglabāt pēc verificācijas procesa beigām. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679²⁴ ir piemērojama arī turpmāk.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Iniciatīvas finansēšanai Komisija izmantos programmas “Digitālā Eiropa” līdzekļus. Kopā ar šo priekšlikumu ir iesniegts tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskats.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija turpinās cieši uzraudzīt Regulas (ES) 2021/953 īstenošanu, epidemioloģiskās situācijas attīstību, kā arī attiecīgo zinātnes atziņu attīstību.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Regulas 1. pantā ir ietvertas ierosinātās izmaiņas Regulā (ES) 2021/953, un tās ir šādas.

- Tādu SARS-CoV-2 testu definīcijas paplašināšana, kuru pamatā ir vīrusu proteīnu (antigēnu) noteikšana, iekļaujot antigēna testus, kas veikti laboratorijas apstākļos, nevis tikai ātros antigēna testus, kas dod rezultātus mazāk nekā 30 minūtēs. Ir ierosinātas attiecīgas izmaiņas 3. panta 1. punktā, 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā, 7. panta 4. punktā un pielikuma 2. punkta i) apakšpunktā.
- Skaidrs precizējums, ka vakcinācijas sertifikātos jānorāda to turētāja saņemto devu skaits neatkarīgi no dalībvalsts, kurā tās saņemtas, lai nodrošinātu, ka tiek precīzi atspoguļots kopējais faktiski saņemto devu skaits.
- Precizējums, ka ES digitālos Covid sertifikātus var izdot arī personām, kas piedalās Covid-19 vakcīnu klīniskajos izmēģinājumos, un ka šādus sertifikātus var akceptēt citas dalībvalstis nolūkā atcelt brīvas pārvietošanās ierobežojumus. Komisija var lūgt Veselības drošības komiteju, ECDC vai EMA izdot norādījumus par tādu Covid-19 vakcīnu akceptēšanu, ar kurām tiek veikti klīniskie izmēģinājumi. Ja attiecīgajai Covid-19 vakcīnai vēlāk piešķir tirdzniecības atļauju ES līmenī, uz šādiem sertifikātiem attiecas obligātā akceptēšana saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punkta pirmo daļu.

²³ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19-update-27-jan-2022.pdf>

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

- Regulas (ES) 2021/953 17. pantā noteiktā piemērošanas laikposma, kā arī tās 12. pantā noteikto pilnvaru pieņemt deleģētos aktus pagarināšana par 12 mēnešiem.
- Nepareizas mijnorādes labošana Regulas (ES) 2021/953 13. panta 2. punktā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 21. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/953¹ ir noteikts sadarbbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu ("ES digitālais Covid sertifikāts") izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvars nolūkā atvieglot sertifikāta turētāju tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā. Tās mērķis ir arī palīdzēt atvieglot to brīvas pārvietošanās ierobežojumu pakāpenisku un koordinētu atcelšanu, kurus dalībvalstis ieviesušas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, lai ierobežotu SARS-CoV-2 izplatīšanos.
- (2) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 testa sertifikāti jāizdod, pamatojoties uz divu veidu SARS-CoV-2 infekcijas testiem, proti, molekulārajiem nukleīnskābes amplifikācijas testiem ("NAAT"), tostarp tiem, kuros izmanto reversās transkripcijas polimerāzes ķēdes reakciju ("RT-PCR"), un ātrajiem antigēna testiem, kas balstās uz vīrusu proteīnu (antigēnu) noteikšanu, izmantojot sānu plūsmas imūnanalīzi, un kas dod rezultātus mazāk nekā 30 minūtēs, ar nosacījumu, ka tos veic veselības aprūpes speciālisti vai kvalificēts testēšanas personāls. Tomēr Regula (ES) 2021/953 neattiecas uz tādiem antigēnu testiem kā, piemēram, imūnfermentatīvām analīzēm vai automatizētām imūnanalīzēm, kurās laboratorijas apstākļos testē antigēnus. No

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/953 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 211, 15.6.2021., 1. lpp.).

2021. gada jūlija Tehniskā darba grupa Covid-19 diagnostikas testu jautājumos², kas atbild par atjauninājumu sagatavošanu Covid-19 ātro antigēna testu kopīgajam sarakstam³, par kuru vienojusies Veselības drošības komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1082/2013/ES⁴ 17. pantu, izskata arī dalībvalstu un ražotāju iesniegtos priekšlikumus par laboratoriskiem Covid-19 antigēnu testiem. Šie priekšlikumi tiek izvērtēti pēc tiem pašiem kritērijiem, ko izmanto ātrajiem antigēna testiem, un Veselības drošības komiteja ir izveidojusi sarakstu ar laboratoriskiem antigēnu testiem, kas atbilst šiem kritērijiem. Tā rezultātā un cenšoties paplašināt to dažādo diagnostikas testu tvērumu, kurus var izmantot par pamatu ES digitālā Covid sertifikāta izdošanai, ātro antigēna testu definīcija būtu jāpielāgo, lai iekļautu laboratoriskos antigēnu testus. Tādējādi dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izdot testa sertifikātus, pamatojoties uz antigēna testiem, kas iekļauti ES kopīgajā sarakstā, par kuru Veselības drošības komiteja ir vienojusies un kuru regulāri atjaunina kā atbilstošu noteiktajiem kvalitātes kritērijiem.

- (3) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. pantu dalībvalstu izdotajos vakcinācijas sertifikātos jānorāda turētāja saņemto devu skaits. Regulas tekstā būtu jāprecizē, ka tas ir paredzēts, lai atspoguļotu visas saņemtās devas jebkurā dalībvalstī, ne tikai tās, kas saņemtas dalībvalstī, kura izdod sertifikātu. Iekļaujot norādē par iepriekšējām devām tikai devas, kas saņemtas dalībvalstī, kura izdod sertifikātu, varētu rasties atšķirība starp faktiski saņemto un sertifikātā norādīto devu skaitu un turētājiem varētu tikt liegta iespēja izmantot savu sertifikātu, īstenojot tiesības brīvi pārvietoties Savienībā. Iepriekšējo devu saņemšanu citās dalībvalstīs pierāda ar derīgiem ES digitālajiem Covid sertifikātiem, un dalībvalstij no pilsoņiem, kuriem ir šādi sertifikāti, nebūtu jāpieprasa papildu informācija vai pierādījumi, piemēram, iepriekšējo devu sērijas numurs. Šajā kontekstā piemēro Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punktā izklāstītos noteikumus par citu dalībvalstu izdotu vakcinācijas sertifikātu akceptēšanu. Turklāt vakcinācijas sertifikāti, uz kuriem attiecas īstenošanas akts, kas pieņemts, ievērojot Regulas (ES) 2021/953 3. panta 10. punktu un 8. panta 2. punktu, lai atvieglotu turētāju brīvas pārvietošanās tiesību izmantošanu, ir jāakceptē ar tādiem pašiem nosacījumiem kā dalībvalstu izdotie ES digitālie Covid sertifikāti. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 3. panta 4. punktu ES digitālā Covid sertifikāta turētājs ir tiesīgs pieprasīt jauna sertifikāta izdošanu, ja sākotnējā sertifikātā iekļautie personas dati nav precīzi, t. sk. attiecībā uz turētāja vakcināciju.
- (4) Jo īpaši ņemot vērā jaunu bažas raisošu SARS-CoV-2 variantu rašanos, Covid-19 vakcīnu turpmāka izstrāde un izpēte ir izšķiroši svarīgs aspekts cīņā pret Covid-19 pandēmiju. Šajā kontekstā ir svarīgi veicināt brīvprātīgo dalību klīniskajos izmēģinājumos, t. i., pētījumos, kas tiek veikti, lai izpētītu zāļu, piemēram, Covid-19 vakcīnas, drošumu vai iedarbīgumu. Klīniskajai pētniecībai ir būtiska nozīme vakcīnu izstrādē, tāpēc būtu jāveicina brīvprātīga dalība klīniskajos izmēģinājumos. Tas, ka brīvprātīgajiem tiek liegta piekļuve ES digitālajiem Covid sertifikātiem, varētu būt būtisks šķērslis dalībai, aizkavējot klīnisko izmēģinājumu pabeigšanu un negatīvi ietekmējot sabiedrības veselību kopumā. Turklāt būtu jāsauglabā klīnisko

² https://ec.europa.eu/health/health-security-and-infectious-diseases/crisis-management/covid-19-diagnostic-tests_lv

³ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-01/covid-19_rat_common-list_en.pdf

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1082/2013/ES (2013. gada 22. oktobris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2119/98/EK (OV L 293, 5.11.2013., 1. lpp.).

izmēģinājumu integritāte, tostarp attiecībā uz datu maskēšanu un konfidencialitāti, lai nodrošinātu to rezultātu derīgumu. Tāpēc būtu jāprecizē, ka dalībvalstis var izdot ES digitālos Covid sertifikātus tādu klīnisko izmēģinājumu dalībniekiem, kurus apstiprinājušas dalībvalstu ētikas komitejas un kompetentās iestādes, neatkarīgi no tā, vai šie dalībnieki ir saņēmuši Covid-19 kandidātvakcīnu, vai — nolūkā neapdraudēt pētījumus — kontroles grupas saņemto devu. Turklāt būtu jāprecizē, ka citas dalībvalstis var akceptēt vakcinācijas sertifikātus Covid-19 vakcīnām, ar kurām veic klīniskos izmēģinājumus, lai atceltu brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas ieviesti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju. Ja Covid-19 vakcīnai, ar kuru veic klīniskos izmēģinājumus, pēc tam piešķir tirdzniecības atļauju saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 726/2004⁵, minētās vakcīnas vakcinācijas sertifikāti no tā brīža ietilpst Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punkta pirmās daļas darbības jomā. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju, Komisija būtu jāpilnvaro lūgt Veselības drošības komiteju, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (*ECDC*) vai Eiropas Zāļu aģentūru (*EMA*) izdot norādījumus par tādu sertifikātu akceptēšanu, kas izsniegti Covid-19 vakcīnai, ar kuru veic klīniskos izmēģinājumus un kura vēl nav saņēmusi tirdzniecības atļauju, un kuros būtu jāņem vērā ētiskie un zinātniskie kritēriji, kas nepieciešami klīnisko izmēģinājumu veikšanai.

- (5) Kopš Regulas (ES) 2021/953 pieņemšanas epidemioloģiskā situācija attiecībā uz Covid-19 pandēmiju ir ievērojami mainījusies. No vienas puses, līdz 2022. gada 31. janvārim vairāk nekā 80 % pieaugušo Savienībā ir pabeiguši pirmreizējās vakcinācijas ciklu un vairāk nekā 50 % ir saņēmuši balstdevu, par spīti ievērojamām atšķirībām starp dalībvalstīm⁶. Vakcinācijas aptveres palielināšana joprojām ir izšķiroši svarīgs mērķis cīņā pret pandēmiju, ņemot vērā pastiprināto aizsardzību pret hospitalizāciju un smagu slimības gaitu, ko nodrošina vakcinācija, un tādējādi tai ir svarīga nozīme, lai panāktu, ka var atcelt personu brīvas pārvietošanās ierobežojumus.
- (6) No otras puses, bažas raisošā SARS-CoV-2 varianta “Delta” izplatīšanās 2021. gada otrajā pusē izraisīja infekciju, hospitalizācijas un nāves gadījumu skaita pieaugumu, liekot dalībvalstīm pieņemt stingrus sabiedrības veselības pasākumus, lai aizsargātu veselības aprūpes sistēmas spējas. 2022. gada sākumā bažas raisošais SARS-CoV-2 variants “Omicron” izraisīja strauju Covid-19 gadījumu skaita pieaugumu, ātri aizstājot “Delta” un sasniedzot vēl nepieredzētu pārnese intensitāti sabiedrībā visā Savienībā. Kā savā 2022. gada 27. janvāra ātrajā riska novērtējumā⁷ norādījis *ECDC*, šķiet, ka omikrona infekcijas retāk noved pie smaga klīniskā iznākuma, kas prasa hospitalizāciju vai uzņemšanu intensīvās terapijas nodaļās. Lai gan slimības smaguma samazinājums daļēji ir saistīts ar vīrusa raksturīgajām īpašībām, vakcīnu efektivitātes pētījumu rezultāti liecina, ka vakcinācijai ir būtiska nozīme nopietnu omikrona infekcijas klīnisko iznākumu novēršanā un aizsardzība pret smagu slimības gaitu ievērojami pieaug cilvēkiem, kuri saņēmuši trīs vakcīnas devas. Turklāt, ņemot vērā ļoti augsto pārnese līmeni sabiedrībā, kā rezultātā slimo daudzi cilvēki vienlaikus, dalībvalstis, visticamāk, izjutīs ievērojamu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmām un sabiedrības darbību kopumā, galvenokārt darba un izglītības kavējumu dēļ.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 726/2004 (2004. gada 31. marts), ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru (OV L 136, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁶ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html>

⁷ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/RRA-19th%20update-27-jan-2022.pdf>

- (7) Paredzams, ka pēc tam, kad omikrona saslimšanas gadījumu skaits būs sasniedzis maksimumu, lielai iedzīvotāju daļai vismaz uz noteiktu laiku būs nodrošināta aizsardzība pret Covid-19 vai nu vakcinācijas, vai iepriekšējās inficēšanās, vai arī abu kombinācijas dēļ. Tomēr nav iespējams prognozēt, kāda ietekme būs iespējamam inficēšanās pieaugumam 2022. gada otrajā pusē. Turklāt nevar izslēgt, ka pandēmija varētu saasināties jaunu bažas raisošu SARS-CoV-2 variantu rašanās dēļ. Kā norādījis arī ECDC, šajā Covid-19 pandēmijas posmā joprojām pastāv būtiskas neskaidrības.
- (8) Rezultātā nevar izslēgt, ka dalībvalstis turpinās pieprasīt Savienības pilsoņiem, kuri izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, uzrādīt Covid-19 vakcinācijas, testa vai pārslimošanas apliecinājumu pēc 2022. gada 30. jūnija, proti, datuma, kad izbeidzas Regulas (ES) 2021/953 pašreizējais darbības termiņš. Tāpēc ir svarīgi izvairīties no tā, ka gadījumā, ja pēc 2022. gada 30. jūnija joprojām ir spēkā konkrēti brīvas pārvietošanās ierobežojumi, kam pamatā ir sabiedrības veselības apsvērumi, Savienības iedzīvotājiem un viņu ģimenes locekļiem tiek liegta iespēja izmantot ES digitālos Covid sertifikātus, kas ir efektīvs, drošs un privātumu aizsargājošs veids, kā pierādīt savu Covid-19 statusu. Tajā pašā laikā, ņemot vērā, ka ierobežojumi attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kas ieviesti, lai mazinātu SARS-CoV-2 izplatīšanos, t. sk. prasība uzrādīt ES digitālos Covid sertifikātus, būtu jāatceļ, tiklīdz to ļaus epidemioloģiskā situācija, Regulas (ES) 2021/953 piemērošanas pagarinājums būtu jāierobežo līdz 12 mēnešiem. Turklāt minētās regulas darbības pagarinājums nebūtu jāsaprot kā prasība dalībvalstīm, jo īpaši tām, kas atceļ vietējos sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus, saglabāt vai noteikt brīvas pārvietošanās ierobežojumus. Tāpat būtu jāpagarina pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, kas deleģētas Komisijai saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953. Ir jānodrošina, ka ES digitālā Covid sertifikāta sistēma var pielāgoties zinātnes progresam Covid-19 pandēmijas ierobežošanā.
- (9) Būtu jālabo nepareizā mijnorāde Regulas (ES) 2021/953 13. pantā.
- (10) Tāpēc Regula (ES) 2021/953 būtu attiecīgi jāgroza.
- (11) Tāpat Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/XXXX⁸ pagarina piemērošanas laikposmu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2021/954⁹, kura paplašina ES digitālā Covid sertifikāta satvaru, to attiecinot arī uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas vai dzīvo Šengenas zonā, kurā nav iekšējās robežkontroles, un ir piemērojama kā Šengenas *acquis*, neskarot īpašos noteikumus par iekšējo robežu šķērsošanu, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399¹⁰.
- (12) Ņemot vērā ar Covid-19 pandēmiju saistītās situācijas steidzamību, šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

⁸ Jāpievieno atsauce.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/954 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā (OV L 211, 15.6.2021., 24. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

- (13) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. pantu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju un Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, kas XXXX¹¹ sniedza kopīgu atzinumu,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2021/953 groza šādi:

- (1) regulas 2. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5) “ātrais antigēna tests” ir viens no turpmāk minēto kategoriju testiem, kas balstās uz vīrusu proteīnu (antigēnu) noteikšanu nolūkā uzrādīt SARS-CoV-2 klātbūtni:

- (a) ātrie antigēna testi, piemēram, sānu plūsmas imūnanalīze, kas dod rezultātus mazāk nekā 30 minūtēs,
- (b) antigēna testi, ko veic laboratorijas apstākļos, piemēram, imūnfermentatīvās analīzes vai automatizētās imūnanalīzes vīrusa antigēnu noteikšanai;”;

- (2) regulas 3. pantu groza šādi:

- (a) panta 1. punktu groza šādi:

- i) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) sertifikātu, kurā apstiprināts, ka sertifikāta turētājam ir veikts *NAAT* tests vai antigēna tests, kas minēts ES Covid-19 antigēna testu kopīgajā sarakstā, par kuru vienojusies Veselības drošības komiteja, un ko veikuši veselības aprūpes speciālisti vai kvalificēts testēšanas personāls sertifikātu izdevušajā dalībvalstī, un kurā norādīts testa veids, datums, kurā tas veikts, un testa rezultāts (testa sertifikāts);”;

- ii) otro daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija publicē ES Covid-19 antigēna testu kopīgo sarakstu, par ko vienojusies Veselības drošības komiteja, tostarp tā atjauninājumus.”;

- (b) panta 11. punktu groza šādi:

“Vajadzības gadījumā Komisija lūdz Veselības drošības komiteju, *ECDC* vai *EMA* izdot norādījumus par pieejamajiem zinātniskiem pierādījumiem par 1. punktā minētajos sertifikātos dokumentēto medicīnisko notikumu ietekmi, jo īpaši attiecībā uz jauniem

¹¹ Jāpievieno atsauce.

problemātiskiem SARS-CoV-2 variantiem, un par to Covid-19 vakcīnu akceptēšanu, ar kurām dalībvalstīs tiek veikti klīniskie izmēģinājumi.”;

(3) regulas 5. pantu groza šādi:

(a) panta 2. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) informācija par Covid-19 vakcīnu un par sertifikāta turētāja saņemto devu skaitu neatkarīgi no dalībvalsts, kurā šīs devas ir saņemtas;”;

(b) panta 5. punktam pievieno šādu daļu:

“Dalībvalstis var arī izdot 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos vakcinācijas sertifikātus personām, kas piedalās klīniskajos izmēģinājumos, kuri attiecas uz Covid-19 vakcīnu un kurus ir apstiprinājušas dalībvalstu ētikas komitejas un kompetentās iestādes, neatkarīgi no tā, vai šīs personas ir saņēmušas kandidātvakcīnu vai kontroles grupas saņemto devu. Informācija par Covid-19 vakcīnu, kas vakcinācijas sertifikātā jāiekļauj atbilstīgi pielikuma 1. punktā noteiktajiem konkrētajiem datu laukiem, neapdraud klīniskā izmēģinājuma integritāti. Dalībvalstis var akceptēt vakcinācijas sertifikātus, ko saskaņā ar šo punktu izdevušas citas dalībvalstis, lai atceltu brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas ieviesti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, nolūkā ierobežot SARS-CoV-2 izplatīšanos.”;

(4) regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) informācija par sertifikāta turētājam veikto *NAAT* testu vai antigēna testu;”;

(5) regulas 7. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pamatojoties uz norādījumiem, kas saņemti saskaņā ar 3. panta 11. punktu, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 12. pantu, lai grozītu šā panta 1. punktu un 3. panta 1. punkta c) apakšpunktu nolūkā atļaut izdot pārslimošanas sertifikātu, pamatojoties uz pozitīvu antigēna testu, antivielu testu, ieskaitot seroloģisko testu antivielu noteikšanai pret SARS-CoV-2, vai jebkuru citu zinātniski apstiprinātu metodi. Ar šādiem deleģētajiem aktiem groza arī pielikuma 3. punktu, pievienojot, grozot vai svītrojot datu laukus, kas ietilpst šā panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā minētajās personas datu kategorijās.”;

(6) regulas 12. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Pilnvaras pieņemt 5. panta 2. punktā, 6. panta 2. punktā un 7. panta 1. un 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz 24 mēnešu laikposmu no 2021. gada 1. jūlija.”;

(7) regulas 13. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 12. panta 6. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ

aktu nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.”;

(8) regulas 17. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“To piemēro no 2021. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. jūnijam.”;

(9) pielikuma 2. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“i) testēšanas centrs vai komplekss (antigēna testam nav jānorāda obligāti);”.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārējie mērķi

1.4.2. Konkrētie mērķi

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

1.4.4. Snieguma rādītāji

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes aplēse un pamatojums

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

3.2.5. Trešo personu iemaksas

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums — Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā.

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

Personu brīva pārvietošanās Eiropas Savienībā

Atvēršana un noturība

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☐ jauna darbība

☐ jauna darbība, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību³⁶

☒ esošas darbības pagarināšana

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošana vai pārorientēšana uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārējie mērķi

Šīs regulas vispārējais mērķis ir pagarināt Regulas (ES) 2021/953, kurā noteikts sadarbspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu ("ES digitālais Covid sertifikāts") izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvars nolūkā atvieglot sertifikāta turētāju tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā, piemērošanu par 12 mēnešiem.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr. 1

Turpināt ar Regulu (ES) 2021/953 izveidotā ES digitālā Covid sertifikāta uzticamības satvara darbību un uzturēšanu.

³⁶

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Ar priekšlikumu tiks pagarināts darbības termiņš sadarbībai Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verificācijas un akceptēšanas satvaram nolūkā atvieglot sertifikāta turētāju tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanu Covid-19 pandēmijas laikā. Tādējādi ES pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, varētu turpināt pierādīt, ka viņi atbilst sabiedrības veselības prasībām, kuras saskaņā ar ES tiesību aktiem noteikusi galamērķa dalībvalsts.

Tiks sniegts atbalsts, lai uzturētu ES digitālā Covid sertifikāta satvaram nepieciešamo tehnoloģisko infrastruktūru.

1.4.4. Snieguma rādītāji

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Sistēma darbojas 2022./2023. gadā

Komisijai būtu jānodrošina, ka ES līmeņa atbalstoša digitālā infrastruktūra turpina pastāvēt un ka tā tiek ekspluatēta un pārraudzīta efektīvi.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks

ES digitālā Covid sertifikāta satvars nosaka Covid-19 vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu formātu un saturu. ES digitālā Covid sertifikāta satvars nodrošina, ka šos sertifikātus izdod sadarbībai formātā un ticami verificē, kad turētājs tos uzrāda citās dalībvalstīs, tādējādi atvieglot brīvu pārvietošanos ES. To piemēros līdz 2023. gada 30. jūnijam.

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Eiropas līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*): šā priekšlikuma mērķus, proti, atvieglot brīvu pārvietošanos ES Covid-19 pandēmijas laikā, uzturot drošu un sadarbībai sistēmu, lai izdotu un verificētu sertifikātus par sertifikāta turētāja vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas statusu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt ES līmenī. Tāpēc ir vajadzīga rīcība ES līmenī.

Sagaidāmā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*): ja netiks īstenota ES līmeņa rīcība, dalībvalstīs, visticamāk, pieņems atšķirīgas sistēmas, kā rezultātā pilsoņi, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, saskarsies ar problēmām saistībā ar viņu dokumentu akceptēšanu citās dalībvalstīs. Jo īpaši ir jāturpina vienoties par

tehniskajiem standartiem, kas jāizmanto, lai nodrošinātu izdoto sertifikātu sadarbību, drošību un verificējamību.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Tas ir turpinājums esošai iniciatīvai, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Komisija plāno atbalstīt steidzamu pasākumu turpināšanu, izmantojot ES programmas, šajā konkrētajā gadījumā izmantojot programmu “Digitālā Eiropa” (DEP). Finansējums ir saderīgs ar daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam. Komisija uzņemsies atbilstīgu iniciatīvu, lai nodrošinātu resursu savlaicīgu mobilizāciju.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Savienības finansiālais atbalsts var aptvert turpmāk uzskaitītās darbības.

Sadarbspēju atbalstošu ES sistēmu darbība un uzturēšana

Komisija izmantos līdzekļus no programmas “Digitālā Eiropa” apropriācijām, lai atbalstītu iniciatīvas pasākumus.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ **Ierobežots ilgums**

- ☒ Grozīto regulu piemēros līdz 2023. gada 30. jūnijam.
- ☒ Finansiālā ietekme uz saistību un maksājumu apropriācijām – no 2022. gada.

☐ **Beztermiņa**

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi³⁷

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**:

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;

³⁷

Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuri sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā “Piezīmes”.*

Piezīmes

Nav.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Darbības, kas saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar šo priekšlikumu, tiks regulāri uzraudzītas.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Pārvaldības veids

Regulas mērķus atbalstošas darbības tiks īstenotas tieši, kā paredzēts Finanšu regulā.

Komisija sniedz atbalstu, kas ir nepieciešams un pienācīgi pamatots nepieciešamās ES līmeņa sadarbības infrastruktūras izveidei un darbībai. Šī struktūra tiek uzskatīta par vispiemērotāko regulas mērķu sasniegšanai, pilnībā ņemot vērā saimnieciskuma, lietderīguma un saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma principus.

Finansēšanas instrumenti

Darbības, kas jāfinansē, lai sasniegtu regulas mērķus, tiks finansētas, izmantojot programmu “Digitālā Eiropa”.

Kontroles stratēģijas

Kontroles stratēģijās tiks ņemts vērā ar attiecīgo īstenošanas mehānismu un finansēšanas instrumentiem saistītais risks.

Dotācijām attiecīgi tiks izstrādāta kontroles stratēģija, kura saskaņā ar Finanšu regulu būs vērsta uz trim galvenajiem dotāciju apguves posmiem:

- uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus organizēšana un regulas politikas mērķiem atbilstošo priekšlikumu atlase,
- darbības, pārraudzības un *ex ante* kontroles, kas aptver projekta īstenošanu, publisko iepirkumu, priekšfinansējumu, starpposma un galīgos maksājumus,
- projektu un maksājumu *ex post* kontrole.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Galvenās programmai paredzētās kontroles funkcijas ietver koncentrēšanos uz politikas mērķiem, vienlaikus ņemot vērā iekšējās kontroles mērķus (likumību un pareizību, kontroles lietderīgumu un izmaksefektivitāti). To mērķis būs nodrošināt

visu dalībnieku iesaisti, pienācīgu budžeta elastīgumu un konsekventas *ex ante* un *ex post* kontroles; iespējama arī to diferencēšana pēc riska.

Komisijas pašreizējo iekšējās kontroles sistēmu piemēro, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar programmu “Digitālā Eiropa” pieejamie līdzekļi tiek izmantoti pareizi un atbilstīgi attiecīgajiem tiesību aktiem.

Esošās sistēmas struktūra ir šāda:

a. Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta iekšējās kontroles vienība koncentrējas uz atbilstību spēkā esošajām administratīvajām procedūrām un tiesību aktiem. Šajā nolūkā tiek izmantota Komisijas iekšējās kontroles sistēma. Citi iniciatīvas īstenošanā iesaistītie Komisijas dienesti darbosies saskaņā ar to pašu kontroles sistēmu,

b. saskaņā ar šo regulu piešķirto dotāciju un līgumu regulāra revīzija, ko veic ārējie revidenti, tiks pilnībā iekļauta gada revīzijas plānos,

c. vispārējo darbību izvērtēšana, ko veic ārējie vērtētāji.

Veikto darbību revīziju var veikt Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Revīzijas palāta.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Aplēstais kļūdu līmenis

Mērķis ir atlikušo kļūdu īpatsvaru noturēt zem 2 % attiecībā uz visiem izdevumiem, kas saistīti ar pasākumiem, kurus īsteno regulas mērķa sasniegšanas nolūkā, un vienlaikus ierobežot kontroles slogu dalībvalstīm, lai panāktu pareizo līdzsvaru starp likumības un pareizības mērķi un citiem mērķiem, piemēram, ES digitālā Covid sertifikāta satvara efektivitāti.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts ir apņēmis apkarot krāpšanu visos pārvaldības procesa posmos. Minētais ģenerāldirektorāts ir izstrādājis un piemēro vispusīgu krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas aptver visus galvenos darījumdarbības veidus un apzinātos krāpšanas riskus. Tas ietver izlūkdatu labāku izmantošanu ar progresīvu IT rīku palīdzību (it sevišķi saistībā ar dotāciju pārvaldību) un darbinieku pastāvīgu apmācību un informēšanu. Kopumā ar ierosināto kontroles pasākumu kopumu tiecas arī panākt pozitīvu ietekmi uz krāpšanas apkarošanu.

Ar šo tiesību aktu tiks nodrošināts, ka Komisijas dienesti, ieskaitot *OLAF*, galvenās kontroles, piemēram, revīzijas un/vai pārbaudes uz vietas, varēs īstenot, izmantojot *OLAF* ieteiktos standarta noteikumus.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.	Dif./nedif. ³⁸	no EBTA valstīm ³⁹	no kandidātvalstīm ⁴⁰	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
01	02 04 Programma “Digitālā Eiropa”	Dif.	JĀ	JĀ (ja norādīts gada darba programā)	Programmas daļa	NĒ

³⁸ Dif. diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

³⁹ EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁴⁰ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Aplēstā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija			01	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma		
Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD			2022. gads	2023. gads	2024. gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas						
02 04 Programma “Digitālā Eiropa” ⁴¹	Saistības	(1a)	3 000	4 000		7 000
	Maksājumi	(2a)	3 000	4 000		7 000
KOPĀ 1. izdevumu kategorijas apropriācijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorātam	Saistības	=1a	3 000	4 000		7 000
	Maksājumi	=2a	3 000	4 000		7 000
• KOPĀ darbības apropriācijas						
	Saistības	(4)	3 000	4 000		7 000
	Maksājumi	(5)	3 000	4 000		7 000

⁴¹ Summas, kas 2022. gadā paredzētas programmā “Digitālā Eiropa”, ir norādītas informācijai, jo tās jau ir ietvertas tiesību akta finanšu pārskatā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par sadarbībspējīgu vakcinācijas, testēšanas un pārslimošanas sertifikātu izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (digitālais zaļais sertifikāts), [COM\(2021\)130 final](#). 2023. gada apropriācijas ir jāapstiprina 2023. gada budžetā, DEP darba programmā un jāpieņem attiecīgs finansēšanas lēmums.

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 01. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4	3 000	4 000		7 000
	Maksājumi	=5	3 000	4 000		7 000

Daudzgamu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2022. gads	2023. gads	2024. gads	KOPĀ
Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD + Tiesiskuma un patērētāju ĢD + Veselības un pārtikas nekaitīguma ĢD + Informātikas ĢD					
• Cilvēkresursi		1 501	1 501		3 002
• Citi administratīvie izdevumi					
KOPĀ Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD + Tiesiskuma un patērētāju ĢD + Veselības un pārtikas nekaitīguma ĢD + Informātikas ĢD	Apropriācijas	1 501	1 501		3 002

KOPĀ daudzgamu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa maksājumu summa) =	1 501	1 501		3 002
--	------------------------------------	-------	-------	--	-------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2022. gads	2023. gads	2024. gads	KOPĀ
KOPĀ daudzgamu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	4 501	5 501		10 002
	Maksājumi	4 501	5 501		10 002

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus ↓			2022		2023		2024		2025		Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)								KOPĀ	
	IZNĀKUMI																			
	Veids 42	Vidējā s izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmaks as	Daudzums	Izma ksas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 Turpināt ar Regulu (ES) 2021/953 izveidotā ES digitālā Covid sertifikāta uzticamības satvara darbību un uzturēšanu																				
Uzticamības satvara darbība un uzturēšana			1	3 000		4 000											7 000			
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				3 000		4 000											7 000			
KOPSUMMAS				3 000		4 000											7 000			

⁴² Iznākumi ir piegādājamie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2022. gads	2023. gads	2024. gads	KOPĀ
--	---------------	---------------	---------------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA				
Cilvēkresursi	1 501	1 501		3 002
Citi administratīvie izdevumi				
Starpsumma – daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	1 501	1 501		3 002

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS⁴³				
Cilvēkresursi				
Pārējie administratīvie izdevumi				
Starpsumma – ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS				

KOPĀ	1 501	1 501		3 002
-------------	--------------	--------------	--	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajos ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajiem ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁴³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi.
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu (FTE)

	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	9	9					
20 01 02 03 (Delegācijas)							
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)							
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu <i>FTE</i>) ⁴⁴							
20 02 01 (<i>END</i>)	1	1					
20 02 03 (<i>AC, AL, END, INT</i> un <i>JED</i> delegācijās)							
XX 01 xx yy zz ⁴⁵	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
01 01 01 02 (<i>AC, END, INT</i> – netiešā pētniecība)							
01 01 01 12 (<i>AC, END, INT</i> – tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)							
KOPĀ	10	10					

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgo ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajos ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajiem ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Darbiniekiem tiks uzticēts izstrādāt, pārraudzīt un īstenot šo regulu, tehniskās specifikācijas, ko pieņem uz tās pamata, pārraudzīt tehnisko īstenošanu (izmantojot pamatlīgumu un dotācijas), kā arī sniegt atbalstu dalībvalstīm valstu lietotņu izstrādē.
Ārštata darbinieki	

⁴⁴ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās.

⁴⁵ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajās izdevumu kategorijās

Šīs iniciatīvas izmaksas tiks finansētas no programmas “Digitālā Eiropa”.

- ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā
- ☐ jāpārskata DFS

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	N ¹ gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

¹ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet “N” ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

– ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

– ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☐ citus ieņēmumus

Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ²						
		N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
..... pants								

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

² Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.